

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

No. 1571/1929

GRIGORIE*)

din îndurarea lui Dumnezeu episcop ortodox al eparhiei române a Aradului, Ienopolei și Hălmeagului, precum și al părților anexate din Bănatul-Timișan.

Iubitului cler și tuturor credincioșilor din eparhia Aradului, dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos, împreună cu salutarea noastră arhierească.

„Iar lui Dumnezeu mulțumită, care ne-a dat nouă biruința prin Domnul nostru Iisus Hristos.“ (I. Cor. 15 v. 57)

Iubiții Mei Fii Duhovnicești,

Moartea, chiar când este încununată de glorie, tot moarte este și pricinuește nenumărate lacrimi. Dar nu este astăzi locul și timpul să grăim prea mult despre moarte, căci Ziua Invierii Domnului este înfrângerea morții.

De această înfrângere se bucură Sfântul Apostol Pavel când zice Corintenilor, cari nu credeau în înviere: „Iar lui Dumnezeu mulțumită, care ne-a dat nouă biruința prin Domnul nostru Iisus Hristos“.

În adevăr și astăzi avem pe de-o parte dreptul să ne bucurăm că lumea crede în Invierea Domnului și admite învierea morților, dar mulți se poartă ca și cum nu ar mai crede în nimic. Când Evreii au ieșit din robia Egiptenilor, un stâlp de nor le arăta calea, căci altcum soarele orbitor al Arabiei le făcea calea imposibilă. Aceeași Evrei, față cu surprizele întunerecului cutropitor al deșertului, erau călăuziți noaptea cu stâlp de foc. (Exod 13 v. 20).

*) Prea Cucernicii Preoți vor citi această Scrisoare Pastorală la Sf. Paști fără nici o modificare. Spre a o putea citi cu efect, se vor pregăti.

Și noi, Români, înaintăm spre Canaanul Cereșc. O lumină prea isbitoare nu ne oprește pe loc în calea noastră și nici noaptea întunecoasă nu ne face să răfacim drumul. Curaj ne trebuie iar nu desnădejde și vom vedea licărirea unui foc sfânt, care să ne încălzească inimile și să ni le împreune pe toată suprafața pământului românesc. Căci se împreunează și se contopesc văile, dealurile și munții; milioanele și miliardele de firicele de iarbă, precum și lanurile de grâu în timpul creșterii lor! De ce dar să nu ne înfrățim și să nu ne bucurăm și noi, mai ales azi, când ar trebui să mulțumim lui Dumnezeu, care ne-a dat biruința prin Iisus Hristos, cu moartea pe moarte călcând?

Glasul meu se îndreptează către tine creștine, care poate ești un Simeon Cirineanul! Îți zic cu Sf. Grigorie de Nazianz: primește crucea ce ți se dă și urmează lui Hristos. Căci dacă nu faci așa, nu poți avea adevărată bucurie la Invierea Domnului! Îți cere biserica, statul sau comuna o sarcină, tu creștine să nu o socotești prea mare, căci fără de sarcini nu există adevărată bucurie.

Dacă simțămintele tale sunt ca ale lui Iosif cel cu bun chip, care de pe lemn a luat tru-

pul Domnului, bucură-te că poți împărtăși cu acel Iosif cinstirea Domnului. Dacă ești ca Maria Magdalena sau ca ceaalaltă Marie, să vestești des de dimineața că Domnul a înviat, căci și azi sunt mulți zăbavnici cu inima a crede toate cele în legătură cu Învierea Domnului. Dacă ești ca Petru și Ioan, atunci adu-ți aminte că inima lor ardea când Domnul le grăia lor pe cale! Să ardă deci și inima ta creștine, căci Învierea Domnului este și învierea ta. Ascultă ceea ce zice Sf. Apostol Pavel: „De credem că Iisus a murit și a înviat, așa și Dumnezeu pe cei adormiți întru Iisus aduce-i-va împreună cu El” (I. Tes. 4 v. 14).

Mă întrebi creștine este oare vre o legătură între învierea ta și între Învierea Domnului?

Este o legătură, căci Mântuitorul prin învierea Sa ne-a încredințat că și noi, fiecare dintre noi, vom învia!

Mintea ne spune că prin legea înrudirii, noi am moștenit odată cu sângele unui model începător (tip inițial) o anumită bogăție morală și materială sau o mizerie în această privință. Este știut că împărtășim altora bunurile moștenite sau pe cari le creem noi. Actele, pildele, cuvintele noastre se răspândesc în lume și rămân prin negura vremurilor. Virtutea își face cale în fața păcatului; știința, virtutea, eroismul, operele de artă, cugelările adânci nu pot avea aceeaș soartă cu păcatele sufletelor negre.

Omul cu inima nobilă poartă amintirea faptelor bune ce i-s'au făcut și le răsplătește după puțină. Dar dacă nu este înviere, atunci visele, scrisorile de recunoștință, invitările nu ar avea nici un rost. Dorințele, nădejile, și luptele noastre există în inimi, dar nu pentru a pieri în sicriu, ci pentru altceva. Și Domnul ne spune că toate sforțările și sbuciumările vieții le facem pentru viața ce va să vie, le facem pentru învierea noastră, asigurată prin Învierea Lui.

Dar, iubite creștine, ca să te poți bucura de această înviere, iată ce trebuie să faci. Trebuie să-ți aduci cât mai des aminte că ești făcut pentru vecinicie, pe care o dobândești spre bine dacă jertfești ceea ce este vremelnic în

ființa ta. Să stingi deci torța patimilor și în fiecare clipă să trăești pentru vecinicie, dar nu pentru o vecinicie nehotărâtă, ci pentru vecinicia sufletului tău. Să începi și tu cu jertfa pe care ne-a arătat-o Hristos. Prin cruce să începi și tu, dacă voești a fi după chipul ceresc al Mântuitorului.

Să iai aminte, iubite creștine, că fără de jertfă ești mai puțin decât o floare. Floarea veștejită cel puțin a răspândit plăcuta ei mireasmă până când era cu petalele deschise, dar tu, ce ești oare creștine dacă n'ai jertfit?

Sunt dator a Vă întreba pe toți, iubii mei, ce ați jertfit din timpul și banul vostru, din plăcerea, sănătatea și odihna voastră pentruca să fie mai mult bine și mai multă fericire în lume? Poate că nu toți veți da răspunsul potrivit la această întrebare, iar eu zic că fără jertfă nici nu este adevărată fericire. Nu de mult, un armator foarte bogat din Anglia, cu numele Carol Boot, și-a dat silința să aline viața nenorociților locuitori din cartierele marginase ale orașului Londra. Luni întregi a dormit alături de cei săraci în azilele nenorociților spre a ajuta pe muncitori. La noi, în București un bun creștin, dl. Stănescu a dat o mare parte din averea sa pentru ajutorarea studenților săraci.

Iubii Mei! Să jertfim deci și noi din averea, din munca și timpul nostru pentru binele tuturor! Să ne înfrățim la jertfă, iar nu la nemulțumiri. Să înlăturăm din inimile noastre șerpii veninoși ai păcatelor de tot soiul și să jertfim. Căci fără de jertfe nu vom putea înlătura mizeria din lume și nu vom putea satisface trebuințele arzătoare ale sufletelor noastre. Avem de ridicare ai neunvoee catedrale mărețe la centrul Episcopiei noastre, de case culturale, de biblioteci, de case parohiale și câte alte trebuinți cari nu mai suferă amânare.

Aducând jertfele trebuitoare, vom face dovadă că avem o viață cu Dumnezeu. Vom dovedi că nu atârnam decât de cele netrecătoare. Să fim deci gata a dărâma zidul fals al falsei noastre fericiri construită pe ideea greșită că am putea trăi și fără de alții.

Fericirea noastră ca neam, ca Biserică dreptmăritoare, ca viitor strălucit, atârână de jertfele pe care suntem datori a le aduce pe Al-

tarul Sfânt al Românișmului. Necazurile și suferințele noastre sunt o picătură de apă a mării față de durerile Celui Ce pre Cruce s'a răstignit pentru mântuirea noastră. Deci în ziua Invierii să uităm acele necazuri și să dăm lui Dumnezeu mulțumită, care ne-a dat nouă biruința prin Domnul nostru Iisus Hristos. Mulțumesc și Eu lui Dumnezeu că vă pot zice tuturor:

„Hristos a Inviat“

al Vostru al tuturor de tot binele voitor

† *Dr. Grigorie Gh. Comșa*

Episcopul Aradului.

Cuvântarea

P. S. Sale episcopului Dr. Grigorie Gh. Comșa al Aradului, ținută cu prilejul conferinței pentru protecția populației, la 19 Martie a. c. în Timișoara.

Simțesc o vădită mângăiere văzând că la apelul meu [arhipăstoresc v'ați întrunit aici medici, delegați ai autorităților școlare și administrative din trei județe pentru a ne sfătui împreună cu privire la măsurile de luat în vedere înălăturării relelor, cari produc mortalitatea copiilor și scăderea peste tot a populației noastre. Noi, cei adunați aici în inima Bănătului, având în vedere scăderea populației, parcă am trece peste un deșert pustiu și gol. Înainte cu 20 de ani o caravană străbătea deșertul Africei. Fără de veste un sgomot a tresărit pe toți călătorii. Sgomotul era mai puțin decât plâns, dar mai mult decât suspin. Conducătorul caravanei zise: Auziți? Acesta este glasul deșertului care strigă: aș dori să fiu câmpie bogată!

În părțile bănățene tot mai mult și mai mult auzim strigătul, că se lățește sistemul de un copil, că se întinde concubinajul și divorțurile se înmulțesc. Această realitate tristă, m'a îndemnat să cer colaborarea D-voastră.

Încă din prilejul Rusaliilor din anul trecut m'am adresat cu o scrisoare pastorală către toți credincioșii mei. Acea scrisoare a fost citită în toate bisericile din eparhia Aradului. Mai târziu am publicat în biblioteca „Creștinului ortodox“ din Arad, o broșură sub titlul: „Podoabele căminului creștin“, cuprinzând îndrumări pentru părinți și deslușind ideea de cap de familie și noțiunea de mamă.

Am constatat cu bucurie, că problema descreșterii populației și a puericulturii au

preocupat în mod deosebit și cercurile medicale din aceste părți. Astfel s'a remarcat activitatea științifică a d-lui Dr. Nemoianu și al altor reprezentanți ai științei medicale. Aflu cu plăcere că se dezvoltă o activitate febrilă din partea secțiilor medicale ale „Astrei“-literare. Știu că se țin conferințe la sate, dar toate acestea nu ajung.

De aceea v'am invitat să participați la această conferință ca reprezentanți ai diferitelor autorități știind că problema ridicării popoului nostru nu poate să fie pusă unilateral. Problema protecției populației interesând mai multe domenii ale vieții, nu este numai de ordin sanitar, administrativ, școlar, social sau politic. Adevărul acesta are deplină valoare mai ales în privința divorțurilor, concubinajilor și a scăderii populației.

Ca șef al bisericii noastre în aceste părți ale scumpei noastre țări, am crezut că se impune colaborarea bisericii cu d-voastre, ca reprezentanți ai diferitelor autorități. Colaborarea este impusă de o crudă realitate: D-l profesor Iorga zice: „Națiile se țin prin sporul lor de oameni, prin belșugul lor de suflete și prin prisosul lor de muncă“. La noi în privința aceasta se vede un declin. Declinul e bine cunoscut de toți și este suficient dacă voi spune aici că în timp de 50 de ani populația din Comlăușul Bănătului a scăzut cu aproape 600 suflete. Nu putem deci sta indiferenți. Simțim că nu este suficient concursul statului.

Legile statului pot preveni răul, dar s'a dovedit că nu în deplină măsură. Oamenii au simțit că legile omenești se pot eluda.

Este știut că plăgile, cari amenință populația Banatului se reduc la păcate de ordin moral, cum sunt: luxul și egoismul, cari nu pot fi stărpite prin legi făcute de oameni și lipsite de sancțiuni morale. Dacă cineva nu are conștiința virtuții și este nepăsător față de noțiunea păcatului, nu va putea fi îndreptat numai prin legi civile, Adevărul acesta justifică în mod suficient inițiativa conferinței de astăzi din partea bisericii. Biserica este doar autoritatea chemată a lupta mai întâiu în privința păcatului sub diferitele lui aspecte. Mi-am dat seama, că mulți părinți nu-și mai exercită după cuviință datoria lor educativă. Astfel, în calitate de părinte sufletesc al unei populații de o jumătate milion, m'am simțit în primul loc îndemnat și obligat a Vă chema la sinceră colaborare spre binele și mulțumirea neamului nostru.

Vă mulțumesc cu toată căldura că a-ți binevoit a da ascultare glasului meu de chemare și a participa la această conferință, asupra căreia implor binecuvântarea lui Dumnezeu.

Ziua Învierii.

Sunt aproape două mii de ani de când Atotputernicul Dumnezeu, văzând că omenirea s'a dat la răutăți, fără a se mai lăsa de ele și că întunerecul se face tot mai mare, a trimis pe însuși Fiul său, Domnul nostru Isus Hristos care, pentru noi, s'a întrupat din Sfânta Fecioră Maria, a viețuit ca oamenii, a însetoșat, a flămânzit și a suferit ca ei, — ca să îndrepteze omenirea pe calea cea bună și ca să răspândească adevărata lumină. Și Dumnezeescul Mântuitor a umblat sărac și smerit pentru ca toți smeriții și săracii să aibă credință într-o viață mai bună, că nu totdeauna vor fi batjocoriți de către cei bogați și răi; a suferit și s'a dat pe sine *pildă vie* de cum trebuie să fie creștinii adevărați: plecați, blânzi, răbdători, suferind batjocurile și ocările, nimănui nefăcând rău — ba chiar să purtăm noi înși-ne greul altora: „*iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși; ceea ce ție nu-ți place, altuia nu face și ceea ce voști să vă faceți vouă oamenii, faceți și voi lor!*“.

Dar pentru că adevărul și lumina supără pe acei cari vor să lucreze în cât mai mult întuneric ca să-și facă treburile, — s'au năpustit asupra Mântuitorului lumii toți cei răi și puternici de atunci și... Dumnezeescul învățător a fost ocărat, bătut cu palma peste obraz, adăpat cu fiere și cu oțet, pedepsit și huiduit ca un vinovat, scuipat, muncit și răstignit între doi tâlhari și îngropat ca un mort. Și le-a suferit adevăratul Dumnezeu, pentru ca, prin faptele, învățăturile, minunile și suferințele Sale, să dea mângăere celor care plâng, ridicare celor căzuți, răscumpărare celor vânduți, lumină celor întunecați, viață celor morți și să ne ridice pe noi din întuneric la lumină, din moarte la viață și de pe pământ la cer!

Iar dacă l'au văzut mort și îngropat, s'au pornit pe ospete și veselie și s'au bucurat cei puternici și răi că au scăpat de blândul învățător care — cum se știe — mergea prin lume cum merge lumina, urmat de un popor întreg și cu biciul lua la goană pe aceia cari făcuseră din casa Domnului casă de speculanți...

Nu le-a ținut însă mult bucuria, că a treia zi „după scripturi“ Mântuitorul lumii s'a ridicat din mormântul întunecos și a *înviat* cu

puterea Dumnezeirii sale, făcând să se cutremure din temelie toate alcătuirile rele ale lumii și arătând omenirii prin învierea Sa că *tot mai mare și mai sfânt e binele și dreptatea în lume și tot mai mare e puterea luminii decât a întunericului.*

Ziua învierii, „ziua pe care a făcut-o Domnul, ca să ne bucurăm și să ne veselim într'însa“, cea mai mare dintre sărbători, o prăznuim noi creștinii în toți anii, atunci când:

*Totu-i sărbătoare pe deal și pe câmpii
Cu cântece și clopot și glas de ciocârlii...*
atunci când ne zicem „frați“ unul la altul, strigând cu bucurie: „Hristos a înviat“, ni se răspunde: „Adevărat că a înviat“.

O serbare religioasă în Timișoara.

Impozanta și deplin succesa manifestare religioasă din Timișoara, care a avut loc în ziua de Duminică 17 Martie a. c., va rămâne timp îndelungat neștersă în memoria intelectualilor din metropola Banatului și jur.

Din acest prilej dl. *Sabin V. Dragoi*, s'a prezentat pentru prima dată în public cu corul său bărbătesc organizat din nou, cu „Banatul“. S'a cântat noua compoziție de muzică bisericească a maestrului consacrat: „Liturgia în mi minor“, Toate piesele liturghiei sunt demne de numele, pe care dl. Dragoi și l-a câștigat prin opera „Năpasta“. Nu suntem specialiști în arta muzicală, dar, din impresia făcută asupra auditorului, compus numai din intelectuali, putem spune că noua liturghie va fi o mândrie a muzicii bisericești ort. românești.

Cadrul serbătoresc a fost mult înălțat prin participarea Prea Sfinției Sale Păr-lui Episcop *Dr. Grigorie Gh. Comșa*, însoțit de o numeroasă suită, în care am remarcat pe I. P. C. Păr. Arhim. Policarp Morușca, P. C. Părinții: Mihail Păcățianu, consilier eparhial, Ioan Gergea revizor eparhial, Dr. Patrichie Țiucra protopopul Timișorii, Dr. Ștefan Cioroianu protopopul Comloșului bănățean și Dr. Nicolae Popovici profesor la Academia teologică din Arad. La intrarea P. Sfinției Sale în localul concertului, corul l-a primit cu înțonarea „Pre Stăpânul.“ iar publicul din localul tixit până la ultimul loc și-a manifestat dragostea către supremul său păstor sufletesc prin aclamații îndelungate. La mijlocul cântărilor liturghiei P. Sf. Sa a binevoit să rostească o conferință religioasă.

Subiectul conferinței, expusă într'un stil de toată frumusețea, a fost: *Conștiința creștină*. Conținutul ei bogat în idei creștine admirabile îl redăm aici după ziarul „Universul“.

Conștiința este puterea care simte ce se petrece în sufletul nostru. Ea este îndreptarul omului muritor pe cărările vieții, dar poate fi și călăuză înșelătoare, dacă nu ținem seamă de morală.

Care lege morală este adevăratul îndreptar al conștiinței? Credința în Dumnezeu — căci conștiința noastră la origină este dumnezeiască.

Nu trebuie confundată conștiința cu rațiunea. Una este conștiința, cu totul alta este rațiunea. Filozofii și religiile antice se bazuau pe rațiune, dar ele au produs un haos mare în viața contemporanilor, pentru că filozofii una ziceau și altele le erau faptele.

Singura religie de proveniență divină, a anticității, aceea a lui Moisi, a degenerat și ea cu timpul, fiindcă din cele zece porunci primite pe muntele Sinai, urmașii lui Moisi au căutat să tălmăcească sumedențe de perceptive, care au dus la crearea atâtor secte în sânul mozaismului.

Lipsită de o credință, conștiința omului s'a sbătut la un moment dat în cumplite rătăcirii. Atunci Dumnezeu a trimis pe pământ pe fiul său. Domsul și Mântuitorul nostru Isus Hristos, a venit ca să împace conștiința omului. Modelul conștiinței noastre trebuie să fie Isus Hristos. Conștiința noastră își găsește liniștea și împăcarea în învățăturile lui, iar ispășirea în sângele lui. Să fim desăvârșiți în sensul învățăturilor lui Isus Hristos. El ne îndeamnă: Fiți desăvârșiți, precum și tatăl vostru din ceruri este.

Este o mare deosebire între conștiința omenească privită cu ochi omenești mărginiți, și conștiința privită prin prisma învățăturilor lui Isus Hristos. Conștiința noastră se luminează și se liniștește la ideea Dumnezelirii.

Desăvârșirea este strict condiționată de un lucru: să nu lăsăm să ne subjughe conștiința poftelor pământești și vrerile trecătoare, ci să le subjugăm pe ele conștiinței noastre strălucinate de ideea Dumnezelirii.

Sărbătoarea de astăzi — zice încheind P. S. Sa episcopul Grigorie — este rezonanța conștiinței și credinței noastre românești și creștinești.

La sfârșitul conferinței aplauzele la adresa Prea Sfinției Sale nu mai voiau să contenească. P. Sf. Sa a rămas și de astădată adânc impresionat de dragostea credincioșilor săi din Timișoara și jur.

Ținem să remarcăm și împrejurarea că la această serbare reușită au participat foarte mulți fruntași, fără deosebire de culoare politică, ceea ce constituie un titlu de laudă pentru timișoreni.

Croniciarul.

Baptiștii din Arad fraternizează cu Ungurii.

Serbarea baptisto maghiară din Arad

Arad 25 Martie.

Azi a avut loc în biserica luterană maghiară a episcopului plătit de statul nostru, Ludovic Frint, serviciul de sfințire și introducere a predicatorului baptist român L. Sesonow, Punitii baptiști din Arad secundați de cei din ju-

deț au alergat la biserica ungurească luterană dupăce părăsirea din interese bănești biserica românească a moșilor și strămoșilor lor.

Părăsind tămăia și hulind crucea românească s'au adunat într'o biserică ungurească luterană, unde priveau cu duioșie și cu lacrimi în ochi la crucifixul din fața lor și la icoanele care îi mustrau, de pe toți pereții templului unguresc. În această atmosferă ciudată predicatorul Ungureanu și tovarășii săi au avut îndrăzneala să preamărească ospitalitatea episcopului salariat de stat, Frint și în acelaș timp — în mod indirect — să atace Biserica ortodoxă, care ar admite crășmele, iar ei — baptiștii — le combat, cu excepția „fratilor“ cari beau pe furis de se fac turtă.

Indrăzneala baptiștilor a atins culmea în momentul când, deși se aflau într'o biserică ungurească, se laudau că propagă patriotismul românesc adevărat.

Cetitorii pot vedea rezultatele libertății religioase, manifestându-se în îmbrățișarea caldă a baptiștilor români cu luteranii unguri, cari au alungat pe sașii din mijlocul lor, (fiind nașle vreme în aceeaș episcopie) dar s'au apropiat de baptiștii internaționali, cari urmăresc desagregarea bisericilor naționale și a statului român.

Să nu uităm că pe când în biserica ungurească se petreceau îmbrățișerile baptisto-luterane, în garnizoana din Arad un pocăit refuza depunerea jurământului militar.

Orice comentare ar fi de prisos. Ne mărginim a face propunerea ca noul predicator baptist să fie trecut în statele de plată ale episcopului Frint, care din mila Statului român pentru cele 20 — douăzeci — parohii ce conduce are Salar de director general și patru funcționari plătiți cu lefuri grase de Statul Român.

Pr. C. Turicu.

Ouăle roșii.

Despre obârșia și însemnătatea ouălor roșii sunt foarte multe povestiri și credinți și la Români.

Ouăle roșii sunt numai pentru Paști Din cea mai adâncă vechime ouăle roșii au fost semnul prăznului Paștelui.

Părinții bisericii tălmăcesc ouăle roșii, că ele înseamnă tot pământul stropit cu sângele Mântuitorului.

Creștinii din vremile cele mai vechi, — împărații, nobilii și toți ceilalți își trimeteau unii altora ouă roșii sau aurite, fiind scris pe dănele: *Hristos a înviat sau Adevărat a înviat.*

Ouăle roșii arătau o înfrățire între toți oamenii, între boieri și țărani, între nobili și robi, între puternici și slabi.

Ziua Paștelor, ce-i drept, înfățișează în mic acea vreme din viața lumii nouă, când familia omenească nu va mai fi sfâșiată și împărțită în privilegii, apăsări și nedreptăți,— ci va trăi în pace, în bună înțelegere și în adevărată iubire.

Cu câtă duloșie, cu câtă căldură și credință creștinii din vechime își dădeau unii altora ouăle roșii la Paște, în amintirea morții și a învierii lui Hristos.

Creștinii, fiind asupriți de păgâni, alcătuiau obștii tainice și se rugau lui Dumnezeu în ascuns și pe sub pământ.

Oul roș era ca semn de înțelegere între creștini. Cine arăta oul roș, numai acela era lăsat la rugăciune. Păgânii cunoșteau că s'a prăznuit Paștele, numai de pe cojile de ouă de pe drumuri, împrăștiate în zilele de Paște.

Să păstrăm acest frumos obicei de înroșire a ouălor și să căutăm a-l pricepe în adevăratul lui înțeles.

Gr.

Misiune religioasă la Munar.

În ziua de 12 Martie c. preoțimea din protopopiatul B.-Comloș a avut parte de o frumoasă și bine-succesă propagandă religioasă în tinăra parohie Munar, comună mică, dar însuflețită pentru biserică și școala sa. Cu mic cu mare, tinăr și bătrân, bărbați, și femei, grăbesc în această zi, ca și în Dumineci și sărbători la sf. slujbă. Un popor religios — cum după răsbolu în puține locuri întâlnești — din convingere și gata pentru cele mai mari jertfe. Datorită acestor calități și conducerii ce au avut, în anul 1928 și-au împodobit „Sionul“ ridicat pe cel mai frumos loc al comunei și au primit sfințirea lui, prin neobositul arhipăstor Gr. Gh. Comșa și de atunci au și ei voie să-și plece capul.

În anul acesta în Februarie și-au primit și preotul, care de aci înainte le va fi aproape, în mijlocul lor, le va fi conducătorul lor însuflețit și-i va mângăia și-i va ține strâns în jurul așezămintelor străbune, cari în ciuda vitregiei vremilor ni-i-au păstrat buni români și buni ortodocși.

Un număr de 15 preoți sunt prezenți la misiune în frunte cu harnicul protopop Dr. Ștefan Cioroian. Dăm aici și numele preoților prezenți: Virgil Negru, Silviu Bichicean, Atanasie Todan, Gheorghe Ionescu Ioan Popoviciu, Liviu Rațiu, Victor Fizeșian, Leon Blaga, Grigorie Vermeșan, Vasile Medrea, Filip Popoviciu, Aurel Dan, T. Brânzei, veniți unii din cele mai depărtate părți ale protopopiatului.

La ora 6, s'a oficiat utrenia și ceasul I., s'a făcut apoi mărturisirea preoților cari aveau să se împărtășească în sobor, și spovedania mirenilor.

La ora 9 s'a săvârșit maslu în sobor, oficiat de 7 preoți. Biserica arhiplină. Elevii școlii în frunte cu inv. director Ionescu sunt dela început prezenți. Remarcăm între cântareții de strană, pe lângă inv. dir. Ionescu și abs. de teologie V. Barbulescu din Pesac, mulți țărani cu voce bună și versați în cântările bisericești, cum în multe comune mari nu se găsesc.

Poporul este adânc mișcat de slujba sf. maslu, care azi mai întâi se face în biserica din Munar.

La ora 10³⁰ se începe serviciul sf. Liturghii înainte sfințite, la care, pe lângă protopopul tractual, servesc încă șapte preoți. Predică pr. Grigorie Vermeșan din Pesac, cu avânt. Vorbeste despre moarte și de judecata de apoi și dă sfaturi alese.

Poporul sub durata serviciilor a urmărit cu atențiune și liniștit sf. slujbe, s'a arătat mulțumit și a rămas edificat sufletește. La eșirea din sf. Biserică poporul care aștepta la stradă a isbucnit în aclamațiuni, atunci când preoțimea s'a îndreptat spre locuința pâr. Ignatie Raica.

După o gustare la locuința sa, am mers la școală unde s'a servit o masă de post oaspeților și unde prin bunăvoința d-nei preotese S. Raica ne-am simțit atât de bine la masa comună. Aici s'a mai ținut și o mică constătuire asupra celor ce sunt a se susține la ad. fondului preoțesc de cătră delegații preoțimei din protopopiat. S'a toastat apoi de cătră: Protopop Dr. Cioroian, At. Todan, Ig. Raica, S. Bichicean, A. Dan, F. Popovici și T. Brânzei.

S'au executat și câteva cântări bisericești dela sf. Slujbe a Deniilor de cătră d-na Raica și ne-am despărțit mângăiați în suflet că în o comună mică și săracă am putut găsi atâta și așa de bogat suflet ortodox-creștin.

Raportor.

BIBLIOGRAFIE.

Biruința unui preot... Acesta e titlu unei cărți, a 53-a din „biblioteca creștinului ortodox“. Pâr. consilier eparhial S. Stana dovedește aci, că preotului i se va recunoaște chiar și din partea sectarilor „dorul de mai bine și munca depusă pentru fiii neamului nostru“ numai după ce va dovedi *cu fapte*, ceea-ce pretinde lumea dela dânsul: *tact și răbdare, muncă și jertfă și suflet*.

Pentru preotul, care se găsește astăzi în o lume, care fierbe'n clocote, broșura aceasta e o călăuză binevenită. Preocuparea preotului ni se spune a fi: *punerea în practică a celor învățate în școală*. După 6 ani de viață și fapte adevărat demne a preotului și a familiei sale, cercetătorul află „o turmă și un păstor“ turmă următoare glasului păstorului din Arghir.

Biruința preotului din Arghir, care „s'a făcut tuturor, toate“ ne strămută gândul la ap. Pavel, cum

acesta trage prima brazdă'n cetatea Filipi, era zi de rugăciune, lumea din cetate ieșise la rugă afară lângă râul ce curgea alături. Pavel se duse și el acolo, șezu jos lângă un grup de femei, se rugă și el și începu a vesti pe Hristos. Rezultatul: o femeie Lidia, neguțătoreasă primi botez cu familia ei, iar casa ei deveni loc de rugăciune și de propagandă creștină. (F. app. c. 16.)

Convertirea baptistului I. S. din Arghir și de alurea, o putem asemăna cu a lui Dionisie și a lui Damaris din Aeropagul Atenei sau cu a lui Crisp, mai marele sinagogei din Corint și o putem privi ca o urmare naturală a faptului că *l'ai deobligat tu preotule* — pe lângă cetirile din Scriptură — *cu faptele tale*

Preotul din Arghir, prin faptul, că i-a succes *organizarea* doamnelor — preoteasă — notăreasă — învățătoare — etc. — în slujba D-lui și spre folos țărancilor, s'a știut arăta ca un tată purtător de grije a copiilor: din sat, apoi prin faptul că nu s'a prezentat ca un finanț (cu cugetul numai la bir și ștole „dobândă urâtă“) și-a câștigat încredere și știmă și jos și sus.

Recomand ceasta cărticică atenției *tinerilor teologi* ca pe un mic și bun tratat de *teologie practică*, din care dâștil pot „spori spre mai bine“.

Recomand cu căldură aceasta „Biruința...“ cu deosebire *preoților începători*, ca folositor sprijin idealismului lor, cu care intră'n parohie, și ca pe o călăuză, ce mereu le va șopti că prin fapte și numai *prin fapte vor ajunge la biruință*.

D.

Nr. 308/1929.

Ordin-Circular.

cătră toate oficiile protopopești și parohiale din Eparhia ort. rom a Aradului.

Iu sensul art. 16 §-ul 4 din legea timbrului, persoanele juridice și instituțiunile ale căror bunuri sunt supuse *impozitului echivalent*, până la 1 Octomvrie a fiecărui an, trebuie să facă declarație scrisă, la Administrația Financiară, în care să arate bunurile ce le posed, ceea ce nefăcând se expun la pedeapsa prevăzută în art. 76 din lege.

Legea timbrului fiind la începutul aplicării ei, pe urma faptului că în *bunurile și valorile lor* declarate în 1928 *nu a intervenit nici o schimbare*, cea mai mare parte a persoanelor juridice și a instituțiilor lor nu au mai făcut alte declarații. Astfel Ministerul de Finanțe a luat dispoziții ca impozitul echivalent să fie stabilit în suma, în care a fost stabilit pe anul 1928, bine'nțeleas întregit pe 12 luni, fiindcă pe 1928, s'a stabilit numai în suma corespunzătoare pe 9 luni.

În cazul, că bunurile și valorile lor nu s'au schimbat față de anul trecut, 1928, iar în de-

ciziunea despre impunerea impozitului de echivalent ar fi mai mare decât cea din 1928 întregită pe 12 luni, conducătorul de oficiu parohial va ataca impunerea cu apel în termen de 20 zile calculate pela primirea deciziunii de impunere.

Pentru anii ce văr urma, declarațiile pentru impunere cond. de oficii parohiale, în tot cazul să le facă și să le înainteze la locul competent, până în în 1 Octomvrie a fiecărui an.

În declarațiile ce se vor înainta, să vor cuprinde toate averile imobile și mobile a comunelor bisericesti, *exceptând pe cele scutite de impozitul echivalent, cari sunt*: edificiul și curtea bisericii, casele parohiale în folosința preoților, casele culturale, cimitirele, edificiile școlare cari servesc efectiv pentru învățământ, terenurile și alte averi neproducătoare de venit.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial ținută la 15 Martie 1929.

† Grigorie
Episcop.

Publicațiune de licitație.

Pentru darea în întreprindere a lucrărilor împreunate cu zidirea din nou a unei case parohiale împreunată cu o Capelă ort. română în comuna Lovrin, protopoplatul B. Comloș, în baza planului și a devizului de spese aprobate de Ven. Consiliu eparhial din Arad cu Nr. 4984 | 1928 se publică licitațiune cu oferte închise, care se va ține în ziua de 7 Aprilie 1929, la orele 3 d. m. în școala primară din Lovrin, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Concurenții trebuie să fie cetățeni români și să albe îndreptățirea de-a executa asemenea lucrări, în conformitate cu legea industrială.

2. Concurenții vor înainta de-odată cu ofertele lor un vadiu de 10% în numerar, ori în hârtii de valoare, recunoscute de stat.

3. Antreprenorul pe care va rămânea lucrarea, va restitui comunei bisericesti cheltuelile avute cu punerea planului și a devizului aprobat.

4. Reflecțanții nu vor putea pretinde nici un fel de spese pentru participarea lor la licitațiune.

5. Ofertele cari nu sunt în regulă și sunt sosite mai târziu, nu vor fi luate în considerare.

6. Planul, devizul de spese și condițiile se pot vedea zilnic la oficiul par. din loc.

7. Lucrările vor începe numai după aprobarea din partea Ven. Consiliu eparhial a contractului, ce se va încheia cu respectivul întreprinzător.

8. Consiliul parohial își rezervă dreptul a încredința lucrarea acelu întreprinzător, în care va avea mai multă încredere, fără considerare la rezultatul licitației.

Lovrin, la 18 Martie 1929.

Oficiul parohial.

INFORMAȚIUNI.

Hristos a înviat. Tuturor colaboratorilor, prietenilor și cititorilor acestei reviste le dorim sărbători fericite și le zicem cu bucurie: *Cristos a înviat!*

Indignare legitimă. Protestăm cu toată energia împotriva celor debitate de ziarul „Tribuna Nouă”, din Arad, la adresa harnicilor noștri preoți din orașul Arad.

† **Emanuil Ungureanu.** La încheierea revistei noastre, aflăm știrea dureroasă despre răposarea marelui mecenat al bisericii noastre, Emanuil Ungurean din Timișoara.

Un baptist vrea să scoată ochiul unui ortodox. Unul dintre capii baptiștilor din Curtici, neguțătorul de bucate Ilie Mariș a Sinichil, acum 2 săptămâni pentru un singur sac gol, care l-a văzut între sacii neguțătorului de bucate Teodor Ursu, creștin bun și de omenie, pe motivul, că feciorul acestuia Ioan Ursu, l-ar fi schimbat cu un alt sac gol de al lui, acela s'a năpustit cu o furie de fieră și a atentat la „Luminătorul trupului omului”, care este ochiul, lovindu-l așa de tare încât puțin a lipsit că nu i-a scos ochiul.

Se zice că ar fi avut în pumn un creion ca lovitura să fie cu atât mai amarnică. Creștinul nostru a rămas liniștit ca un Hristos în fața fiarei și fiindcă aceasta s'a întâmplat în magazinul gării, în fața oamenilor, cel lezat și-a scos act medical și l-a dat pe marele și trufașul baptist pe mâna legii. Iată cum explică și aplică baptiștii locali sfânt dela Matei VI. 22. seq. „Luminătorul trupului este ochiul etc”. Baptiștii, cari ne omoară cu citatele Bibliei în fanatismul lor întunecat vreau să ne scoată până și ochii.

N.

Revenire la biserica — mamă. Pavel Bârzac din Mănăstur (Vinga) a trecut dela biserica greco-catolică la biserica ortodoxă română, la sfatul și îndemnul preotului nostru de acolo Aurel Cimponeriu.

Descoperirea unui templu în Palestina. Din Ierusalim se relatează: Lă săparea a unul canal de irigațiune, niște coloniști ludei din *Beth-Alpha* au dat de ruina unei sinagoge de pe la începutul veacului al șaselea. Pardoseala de mozaic, care între altele reprezintă jertfirea lui Isac, carul solar și zodiacul în stil bizantin, pe lângă inscripțiuni ebraice și grecești, împrumută acestei descoperiri arheologice o mare importanță.

Lucrările de desgroare sunt conduse de către doctorul Sukenic, arheologul universității ebraice.

Concurs.

Conform rezoluțiunii Vener. Consiliu eparhial No. 1665 | 1929 pentru îndeplinirea parohiei din Șofronia Jud. Arad, care este de clasa III (treia) se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Organul Diecezan: „Biserica și Școala”.

Venitele parohiei sunt:

1. Sesiunea parohială care se va obține dela reforma agrară.

2. Birul parohial, 3 kg. de grâu de fiecare număr de casă și câte 1 kg. grâu de fiecare jug. cad. cu cari vor fi împrietăriți (3—7 jug. cad.)

3. Stolele legale.

4. Eventuala întregire de salariu dela stat, întrucât parohia va fi recunoscută și de On. Minister.

Alesul va suporta la timp toate impozitele după beneficiul parohial.

Celce vor reflecta la aceasta parohie, vor adresa rugarea de concurs ajustată regulamentar, către Consiliul parohial ort. rom. din Șofronia și o vor trimite la Oficiul protopopesc ort. rom. din Arad, în termenul fixat în concurs.

Reflectanții vor înștiința prealabil pe protopresbiterul concernent și vor avea să se prezinte în capela din loc spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Recurentul dacă este dela alta dieceză va dovedi că are consimțământul P. S. Sale Episcopului Diecezan.

Dat, în ședința Consiliului parohial ort. rom. din Șofronia, ținută la 10 Martie 1929.

În înțelegere cu: *Traian Vașan*, protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei de cl. III Moneasa, se publică concurs cu termen de 30 zile.

Retribuțiunile sunt: 1. 20 jugh pământ în Cornești prin reforma agrară. 2. Locuință ori în edificiul actual al școlii confesionale, ori într'un edificiu domesnic cedat pe câțva timp pentru casă parohială. 3. Bir și Stole legale.

Alesul este deobligat a catechiza elevii noștri dela ambele școli de stat, fără alta remunerațiune. Va plăti dările după sesia beneficiată și arânda forțată.

Reflectanții își vor înainta recusele la of. ppt. din Buteni și se vor prezenta în bis. din Moneasa în timpul concursual. Fără litere dimisionale și fără consensul P. S. Sale Episcopului nostru diecezan, nu pot recurge candidați din alte dieceze.

Consiliul par. ort. rom., în înțelegere cu:

Florin Roxin, protopop.

2—3

Redactor responsabil: **SIMION STANA.**